

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

OPS-kuppila

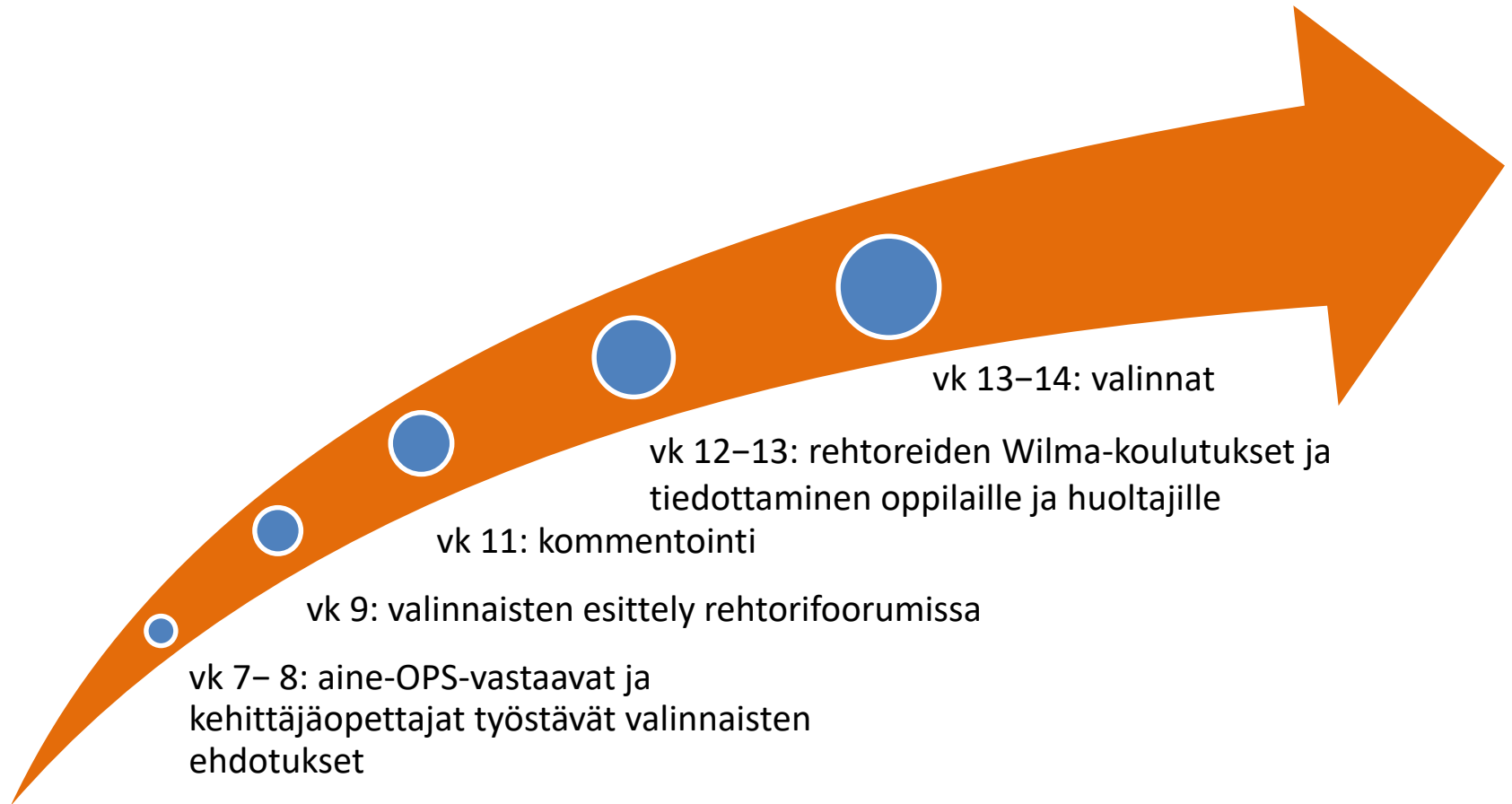
Alakoulun valinnaiset aineet

15.3.2016
PMÄ

VALINNAISET AINEET

Alakoulun valinnaisainevalinnat

Yleistä

- 1) Valinnaisten aineiden laajuus: 1 vvt
  - sanallinen arviointi
  - 38 tuntia > ei mennä kovin syväälle, opettajien osaaminen riittää
  - oppilaat saavat tutustua useaan valinnaiseen yläkoulun "pitkiä" valinnaisia ajatellen
- 2) Yksi kaupungin valinnaisainetarjotin, jolta valitaan 5. ja 6. luokan valinnaiset
  - voidaan toteuttaa myös 5. ja 6. luokan yhteisinä ryhminä
- 3) Rehtori, opettaja ja oppilaat valitsevat kaupungin tarjottimelta koulun valinnaisainetarjottimen

A2-kielet

Vieraat kielet: tarjolla seuraavat vapaaehtoiset kielet:

- espanja
- saksa
- ranska
- ruotsi
- venäjä

Kullakin yhteistyöalueella tarjotaan vähintään kolmea eri A2-kieltä.

Valinta valinnaisten aineiden kanssa.

Äidinkielen ja kirjallisuuden syventävä kurssi

Kurssilla monipuolistetaan ja syvennetään äidinkielen oppimista. Oppilaat pääsevät valitsemaan itseään kiinnostavia aiheita, esimerkiksi ilmaisutaitoa/draamaa, mediaa, elokuvaa, animaatioita, sanataidetta ja/tai kirjallisuutta. Kurssilla voidaan keskittyä yhteen tai useampaan aiheeseen oppilaiden ja opettajan toiveiden mukaisesti. Kurssilla tärkeintä ovat ilo, leikillisuus ja luovuus ja työskentelyssä suositaan toiminnallisia työtapoja.

Matematiikan syventävä kurssi

Matematiikan syventävissä opinnoissa tutustutaan esimerkiksi salakirjoitusmenetelmiin, pulmatehtäviin ja matemaattisiin peleihin. Lisäksi perehdytään muun muassa ongelmanratkaisuun, lukujärjestelmiin, matematiikan kulttuuriin ja historiaan.

Ympäristöopin syventävä kurssi

Syvennetään ja kehitetään tutkimustaitoja ja tehdään pienimuotoisia tutkimuksia, joihin liittyy kokeellisuutta ja elämyksellisyyttä. Kehitetään ympäristöherkkyyttä ja kestävän elämäntavan omaksumista luonnossa liikkuen ja havaintoja tehden. Harjoitellaan kestävän kehityksen ja kestävän elämäntavan toimia lähiympäristössä ja koulussa esimerkiksi vaikuttamisprojektin avulla. Mallinnetaan erilaisia luonnontieteellisiä ilmiöitä ja hyödynnetään teknologian mahdollisuuksia ilmiöpohjaisessa oppimisessa. Vahvistetaan terveysosaamista.

Liikunnan syventävä kurssi

Liikunnan tarkoitus on tuottaa iloa, virkistystä ja hyvinvointia. Tavoitteena on motoristen perustaitojen vahvistaminen ja monipuolistaminen sekä liikunnallisten valmiuksien kehittäminen ja taitojen syventäminen. Oppilaat osallistuvat toiminnan suunnitteluun valiten sisältöjä ja liikuntamuotoja yhdessä ryhmän ja opettajan kanssa. Liikunnassa hyödynnetään eri liikuntaympäristöjä ja liikuntamuotoja tutustuen myös uusiin ja erilaisiin liikuntamuotoihin.

Musiikin syventävä kurssi

Musiikin tarkoituksena on luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen toimintaan. Valinnaisen musiikin tehtävänä on laajentaa ja syventää oppilaan osaamista musiikissa. Valinnaisen musiikin kurssilla harjoitellaan musisoimisen taitoja, esiintymisen rohkeutta ja yhteistyökykyä ottamalla huomioon oppilaiden musiikilliset kiinnostuksen kohteet sekä monipuoliset työtavat. Oppilaita kuullaan työskentelyn ja ohjelmiston suunnittelussa.

Valinnaisen musiikin kurssilla saadaan kokemuksia erilaisista esiintymistilanteista ja harjoitellaan musiikin esittämistä kannustavassa ilmapiirissä. Kurssilla tutustutaan erilaisiin musiikinlajeihin. Valinnaisen musiikin kurssi voidaan toteuttaa myös projektioppimisen näkökulmasta yhtä oppimiskokonaisuutta syventämällä tai jotakin aihepiiriä tai työskentelytapaa painottamalla.

Kuvataiteen syventävä kurssi

Valinnaisen kuvataiteen tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista kuvataiteessa. Oppilaiden omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan valinnaisen kuvataiteen opetukselle. Uusien taitojen ja tekniikkakokeilujen lisäksi tavoitteena on saada oppimisen iloa, onnistumisen hetkiä ja nautintoa. Sisällöissä huomioidaan oppilaan omia ja ympäristön kuvakulttuureja, taiteen maailmaa sekä koulun omia painotuksia.

Käsityön syventävä kurssi

Valinnaisen käsityön tehtävänä on syventää oppilaan kädentaitoja ja ohjataan oppilaita kokonaiseen käsityöprosessin hallintaan. Käsityö on monimateriaalinen oppiaine, jossa toiminta on tutkivaa, keksivää ja kokeilevaa. Tavoitteena on pitkäjänteinen ja innovatiivinen työskentelyprosessi, joka tuottaa itsetuntoa vahvistavia ja mielihyvää tuottavia kokemuksia oppijoille.

Valinnaisessa käsityössä kokeillaan ja syvennetään käsityön aihepiirejä, jotka voidaan suunnitella yhdessä oppilaiden kanssa. Valinnaisessa käsityössä voidaan toteuttaa monialaisia oppimiskokonaisuuksia tai projekteja syventyksen johonkin aihepiiriin tai työskentelytapaan hyödyntäen koululla olevaa osaamista sekä oppimisympäristöjä.

Äidinkielen ja englannin kielen soveltava kurssi

Valinnaiskurssilla syvennetään äidinkielen ja englannin kielen oppimista. Oppilaat pääsevät valitsemaan itseään kiinnostavia aiheita, esimerkiksi draamaa, mediaa, elokuvaa, animaatioita ja/tai kirjallisuutta. Kurssilla voidaan keskittyä yhteen tai useampaan aiheeseen oppilaiden ja opettajan toiveiden mukaisesti. Kurssilla käytetään suomen ja englannin kieltä erilaisissa toiminnallisissa harjoituksissa, joiden avulla kielten oppiminen monipuolistuu ja tehostuu. Myös ystävyysluokkatoiminta ulkomaalaisen koulun kanssa sopii hyvin kurssin sisältöihin. Kurssilla tärkeintä ovat ilo, leikillisuus ja luovuus.

Vieraiden kielten ja ympäristöopin soveltava kurssi

Valinnaisaineen tavoitteena on tutustuttaa oppilaat Euroopan rikkaaseen kielikarttaan. Kurssilla tutustutaan myös eri Euroopan maiden kulttuureihin (esim. musiikki, ruokakulttuuri, urheilu, nuorisokulttuuri). Kulttuuriasioiden opiskelussa voidaan hyödyntää koulun kansainvälisiä kumppaneita ja/tai kotikansainvälisyyttä eli koulun tai Oulun kaupungin monikulttuurisuutta. Opetellaan kuulemaan, puhumaan, lukemaan ja kirjoittamaan eri kieliä. Työtavoissa korostuu toiminnallisuus.

Valinnaisen aineen tarkoitus on herättää yleistä kiinnostusta kieliin ja myös kannustaa oppilaita monipuolisiin kielivalintoihin opinpolun eri vaiheissa. Kielikarttaan mukaan otettavien kielten valinnassa voi huomioida esimerkiksi B2-valinnaiskielten kielitarjottimen tai koulun yhteistyökoulut Euroopassa.

Valinnainen aine liittyy laaja-alaisessa osaamisessa kulttuuriseen osaamiseen, vuorovaikutukseen ja ilmaisuun, monilukutaitoon sekä tieto- ja viestintäteknologiseen osaamiseen.

Matematiikan ja yrittäjyyskasvatuksen soveltava kurssi

Matematiikan ja yrittäjyyskasvatuksen soveltavissa opinnoissa tehdään yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa. Tutustutaan paikallisiin yrityksiin, haastatellaan eri alojen työntekijöitä ja tehdään yritysvierailuja esimerkiksi lähikauppaan. Myös virtuaalivierailuja voidaan tehdä.

Haastattelujen ja vierailujen pohjalta pohditaan tilastollisin menetelmin matematiikan merkitystä työelämälle, yrityksille ja niiden työntekijöille. Opintojen aikana tehdään myös vierailu Yrityskylään ja perehdytään tarkemmin yrittäjyyskasvatukseen.

Opintojen aikana voidaan suunnitella ja toteuttaa esimerkiksi yrityksen työntekijöille suunnattu matematiikan koe, joka analysoidaan tilastollisin menetelmin.

Matematiikan, yhteiskuntaopin ja tieto- ja viestintäteknologian soveltava kurssi

Valinnaisaineessa tutustutaan lähiyhteiskunnan toimintaan ja ammatteihin. Tavoitteena on tukea oppilasta löytämään omat vahvuutensa ja innostaa oppilasta näkemään tulevaisuuden myönteiset mahdollisuudet lähiympäristössä ja myös kansainvälisessä kontekstissa. Oman aktiivisen roolin, vastuullisen vaikuttamisen ja tekemisen merkitys korostuu.

Opetuksen lähtökohtana on tarkastella lähemmin ympärillä toimivan yhteiskunnan arkea. Eri oppimisympäristöissä harjoitellaan ajattelua ongelmanratkaisu- ja päättelytehtävin ja ohjataan huomaamaan asioiden välisiä yhteyksiä. Opetukseen sisällytetään erilaisia toiminnallisia, kekseliäitä, luovia ja hauskoja lähiympäristöön ja sen toimintaan ja toimialoihin liittyviä tehtäviä ja pelejä. Innostavat merkitykselliset oppimiskokemukset harjaannuttavat sosiaalisia taitoja, kekseliäisyyttä, ja auttavat oppilaita tunnistamaan omia vahvuuksiaan.

Opetuksen tavoitteena on syventää ja vahvistaa oppilaiden tietoja lähiympäristön toiminnasta ja auttaa heitä ymmärtämään sen muodostumiseen ja toimintaan vaikuttavia tekijöitä. Opetusta toteutetaan pääosin pienryhmätoimintana projektimaisesti.

Kotitalouden ja yhteiskuntaopin soveltava kurssi

Kurssilla painottuvat itsestä huolehtimisen ja arkielämässä selviytymisen taidot. Tavoitteena on antaa oppilaalle eväitä omaan hyvinvointiin, arjen hallintaan ja kestäväan elämäntapaan. Kurssilla opitaan tietoja ja taitoja kaikista kotitalouden osa-alueista: ruokaosaamisesta, asumisesta, yhdessä elämisestä sekä kuluttaja- ja talousosaamisesta. Kurssilla tarkastellaan ruokavalintojen, liikunnan, levon, ystävyysuhteiden ja ajankäytön hallinnan merkitystä omalle hyvinvoinnille. Opetuksessa pohditaan myös rahankäyttöä, kuluttamisen ympäristövaikutuksia sekä vastuunjakoa perheessä. Pyrkimyksenä on edistää myönteistä suhtautumistapaa kodin yhteisiin arkiaskareisiin. Oppilaat osallistuvat yhdessä opettajan kanssa kurssin tarkempien sisältöjen suunnitteluun koulun oppimisympäristön lähtökohdat huomioiden. Kurssin toteutuksessa keskeistä on toiminnallisuus ja yhdessä tekeminen. Oppimisympäristöä voidaan laajentaa esimerkiksi lähikauppaan ja luontoon sekä hyödyntää opetuksessa myös tieto- ja viestintäteknologiaa.

Ympäristöopin ja liikunnan soveltava kurssi

Ympäristöopin soveltava kurssi yhdistää luovalla tavalla oppiaineita sekä seikkailukasvatuksen, liikunnan ja ympäristöopin osa-alueita. Sisällöt ja tavoitteet valitaan niin, että ne ovat kokemuksellisia ja elämyksellisiä. Oppilaat ovat mukana kurssin sisältöjen suunnittelussa. Oppimisympäristöt valitaan monipuolisesti esimerkiksi seikkailupedagogiikkaa hyödyntäen. Edistetään oppilaan terveys- ja tunnetaitoja sekä mielen hyvinvointia, tunnistaen ja tukien omia vahvuuksia. Vahvistetaan oppilaan ympäristöherkkyyttä ja ympäristötietoisuutta esimerkiksi retkeillen ja eri vierailukohteisiin tutustuen.

Käsityön ja ympäristöopin soveltava kurssi

Kurssilla tutkitaan arjen ilmiöitä ja rakennettua ympäristöä teknologian, rakentelun ja kokeilujen kautta. Mallinnetaan ja tutkitaan esimerkiksi sähköön, veteen, voimansiirtoon ja laitteiden toimintaan liittyviä ilmiöitä. Tehdään erilaisia kokeiluja ja testejä erilaisilla materiaaleilla. Tutustutaan esimerkiksi kankaankuviointitekniikoihin ja menetelmiin fysiikkakemiaa hyödyntäen. Voidaan rakentaa esimerkiksi pienoismalleja ja liikkuvia leluja muotoilua hyödyntäen.

Käsityön, kuvataiteen, musiikin, liikunnan ja äidinkielen soveltava kurssi

Taito- ja taideaineiden sekä äidinkielen monialainen kurssi, jonka tuotoksena valmistuu tapahtuma (juhla, musikaali, näytelmä) koululle. Kurssin teemaksi voidaan valita esimerkiksi juhlavuosi tai juhlapäivä.

Oppilaita kannustetaan kokeilemaan erilaisia ilmaisutapoja ja nauttimaan tekemisen ja ilmaisun ilosta. Kurssilla luodaan innostavia tilaisuuksia harjaannuttaa sosiaalisia taitoja, kekseliäisyyttä, suunnittelu- ja ilmaisutaitoja sekä käden taitoja. Oppilaita kannustetaan arvostamaan ja hallitsemaan omaa kehoa ja käyttämään sitä tunteiden ja näkemysten, ajatusten ja ideoiden ilmaisemiseen.

Kurssin teeman kautta oppilaita ohjataan tuntemaan ja arvostamaan kulttuuriperintöä ja osallistumaan uuden kulttuurin luomiseen. Oppilaille avataan mahdollisuuksia kokea ja tulkita taidetta ja kulttuuria.

Käsityön, matematiikan ja ympäristöopin soveltava kurssi

Robottiikan opiskelussa on kyse tutkimisesta, oivaltamisesta ja hyviksi havaittujen ratkaisujen soveltamisesta. Kurssi sisältää mekaniikan rakentelua ja robottien ohjelmointia. Geometriaan, mittayksiköihin, koordinaatistoon, laskutoimituksiin ja ongelmanratkaisutaitojen kehittymiseen liittyvät tehtävät tukevat muun muassa matematiikan opetusta. Valo-oppia, kitkaa ja voimaa sivuavat harjoitukset puolestaan tukevat ympäristöopin opetusta.

Kurssilla voidaan valmistautua myös esimerkiksi robotiikkakilpailuihin. Tällöin käsitöissä voidaan valmistaa erilaisia harjoituslustoja ja kilpalajeihin liittyviä tehtäväratoja sekä valmistaa kehittyneimpiin kilparobotteihin antureita ja muita tarvittavia osia. Voidaan ommella tai kutoa robottien vaatteita ja yhdistää niihin ohjelmoitavaa robotiikkaa ja rekvisiittaa.

Käsityön, matematiikan, ympäristöopin ja kuvataiteen soveltava kurssi

Kurssilla perehdytään muotoiluun ja arkkitehtuuriin. Kurssilla perehdytään myös ammattimaiseen suunnitteluun ja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan 3D-mallinnusta. Kurssilla syvennyttään mahdollisuuksien mukaan tietokoneavusteiseen 3D-mallintamiseen sekä 3D-tulostuksen perusteisiin. Kurssilla suunnitellaan ja valmistetaan omia käyttöesineitä, koruja, pieniä tuotteita.